

การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 *

A SCHOOL ADMINISTRATION ACCORDING TO THE PRINCIPLES OF GOOD GOVERNANCE
AFFECTING THE EDUCATIONAL INNOVATION ORGANIZATION UNDER THE CHANTHABURI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

อรทิชา บุญญะบุตร, กุลจิรา รักษนคร และ ทรงยศ แก้วมงคล

Onticha Bunyabut, Kuljira Ruksanakorn and Songyos Kawmonglon

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

North Bangkok University

Email: onticha.buny@northbkk.ac.th and Songyos.ka@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับของสถานศึกษาที่เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับการเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา และ 4) เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ได้ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 311 คน กำหนดจากตารางของ Krejcie and Morgan โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นที่ 0.956 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม และหลักความรับผิดชอบ

2. การเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เทคโนโลยีและการสื่อสาร ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ บรรยากาศสร้างสรรค์ วัฒนธรรมร่วม และโครงสร้างองค์กร

* Received March 22, 2024; Revised May 25, 2024; Accepted July 10, 2024

3. การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเป็นสถานศึกษาที่เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 อยู่ในระดับสูง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีจำนวน 4 ด้านที่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.921 สามารถพยากรณ์การเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 84.90 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, หลักธรรมาภิบาล, องค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the level of a school administration according to the principles of good governance. 2) To study the level of the educational innovation organization. 3) To study the relationship between a school administration according to the principles of good governance and the educational innovation organization. And 4) to study a school administration according to the principles of good governance affecting the educational innovation organization under the Chanthaburi primary educational service area office 1. The study method was based on a sample group of teachers under the Chanthaburi primary educational service area office 1, there were 311 people using a 5-level rating scale questionnaire. Statistics used in data analysis included mean, percentage, standard deviation. Pearson correlation coefficient and multiple regression analysis

The results revealed that:

1. A school administration according to the principles of good governance under the Chanthaburi primary educational service area office 1 was at a high level and in terms of each aspect, it was at a high level in all 6 aspects in descending order, as follows: rule of law, morality, transparency, value for money, participation and accountability.

2. The educational innovation organization under the Chanthaburi primary educational service area office 1 was at a high level and in terms of each aspect, it was at a high level in all 5 aspects in descending order, as follows: technology and communication, efficient team, creative atmosphere, shared vision and organizational structure.

3. A school administration according to the principles of good governance and the educational innovation organization was a statistically significant positive relationship at .01. The Pearson's correlation coefficient showed that the two variables had a relationship at high level.

4. A school administration according to the good governance under the Chanthaburi primary educational service area office 1, there are 4 aspects that affecting the educational innovation organization, as follows: rule of law, morality, transparency and participation. A multiple correlation coefficient of 0.921, it can predict being an educational innovation organization under the Chanthaburi primary educational service area office 1, the score was 84.90%, with statistical significance at the .01.

Keywords; a school administration, the principles of good governance, the educational innovation organization

บทนำ

ความเปลี่ยนแปลงของสังคม เข้าสู่สังคมในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงบริบทในโลก โดยถูกขับเคลื่อนด้วยความรู้นวัตกรรม เทคโนโลยี สังคม วัฒนธรรม การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 เป็นกลไกในการจัดทำและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ การวิจัยและนวัตกรรมซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศ การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากลจึงเป็นองค์กรนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นมาตรการในการยกระดับคุณภาพการศึกษา รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ขับเคลื่อนโรงเรียนมาตรฐานสากล มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 มีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล โรงเรียนมาตรฐานสากลจึงเป็นองค์กรนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นมาตรการในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีองค์ประกอบหลัก 2 ส่วน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งมั่นพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” (ณัฐภัทร์ สุกุลพัฒนร์ดา, 2565, น. 84) การเป็นองค์กรนวัตกรรมจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ทุกองค์การสร้างจุดยืนที่เข้มแข็ง สามารถอยู่รอด เจริญเติบโต และมีสมรรถนะในการแข่งขันอย่างยั่งยืน องค์กรนวัตกรรมเป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จจากการดำเนินงานด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Blumberg & Greenfield, 1986)

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถบรรลุได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นหลักของความรับผิดชอบ โปร่งใส และประชาชนมีส่วนร่วม และดำเนินการอย่างให้มีการตรวจสอบได้เพื่อป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบตลอดจนช่วยกำกับทิศทางการพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน (ธนันชัย รัตน์ไตรแก้ว, 2549, น. 66) ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญของสถานศึกษา หากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ แต่ไม่ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ย่อมไม่อาจนำองค์กรสู่จุดหมาย แต่หากผู้บริหารมีทั้งความรู้และธรรมาภิบาลย่อมบริหารองค์กรให้ไปสู่จุดหมายได้สำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะต้องมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานอันจะเป็นพื้นฐานในการสร้างความเป็นธรรมในสังคม ทำให้เกิดการ พัฒนา แก้ปัญหาความขัดแย้ง ช่วยให้องค์กรมีความเข้มแข็งในทุกด้าน ลดปัญหาการทุจริตช่วยให้ระบบการบริหารมีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ และบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยมีปัจจัยสนับสนุนส่งเสริมการบริหารงานในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และการบริหารทั่วไป การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สถานศึกษาต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการบริหารงาน เพื่อผู้บริหารจะได้บริหารสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้า มีศักยภาพและมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นจากภายนอกและนำมาซึ่งการให้ความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป (วารุณี โพธิ์ดำ, 2562, น. 55)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุง และพัฒนาการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และในสำนักงานเขตพื้นที่อื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับของสถานศึกษาที่เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับการเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
4. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2566 79 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 1,440 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1, 2566, น. 10)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 39-44) จากนั้นเลือกโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 311 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 6 หลัก ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วม 2) โครงสร้างองค์กร 3) ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ 4) เทคโนโลยีและการสื่อสาร และ 5) บรรยากาศสร้างสรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นที่ 0.956 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 6 หลัก ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานศึกษาที่เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วม 2) โครงสร้าง

องค์กร 3) ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ 4) เทคโนโลยีและการสื่อสาร และ 5) บรรยากาศสร้างสรรค์ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตั้งแต่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าร้อยละ (Percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ Coefficient Alpha ของ Cronbach
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product -Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้ (ตอนผลการวิจัยทุกข้อ)

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในภาพรวม

ที่	การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	ลำดับ
1	หลักนิติธรรม	4.47	0.30	มาก	1
2	หลักคุณธรรม	4.28	0.33	มาก	2
3	หลักความโปร่งใส	4.23	0.33	มาก	3
4	หลักการมีส่วนร่วม	4.08	0.49	มาก	5
5	หลักความรับผิดชอบ	3.96	0.51	มาก	6
6	หลักความคุ้มค่า	4.19	0.41	มาก	4
รวม		4.20	0.33	มาก	

จากตาราง การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.30) คือ หลักนิติธรรม รองลงมา ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.33) หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.33) หลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.41) หลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.49) หลักการมีส่วนร่วม ส่วนที่มีระดับปฏิบัติการน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.51) คือ หลักความรับผิดชอบ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับสถานศึกษาที่เป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในภาพรวม

ที่	สถานศึกษาที่เป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	ลำดับ
1	วิสัยทัศน์ร่วม	4.24	0.38	มาก	4
2	โครงสร้างองค์กร	4.23	0.39	มาก	5
3	ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ	4.28	0.42	มาก	2
4	เทคโนโลยีและการสื่อสาร	4.31	0.34	มาก	1
5	บรรยากาศสร้างสรรค์	4.28	0.31	มาก	3
	รวม	4.27	0.34	มาก	

จากตาราง สถานศึกษาที่เป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.34) คือ ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร รองลงมา ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.42) ด้านทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.31) ด้านบรรยากาศสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.38) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ส่วนที่มีระดับปฏิบัติการณ์น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.39) คือ ด้านโครงสร้างองค์กร

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล กับการเป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ในภาพรวม

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	X6	Y
X1	1						
X2	0.767**	1					
X3	0.518**	0.736**	1				
X4	0.227**	0.545**	0.766**	1			
X5	0.238**	0.511**	0.798**	0.957**	1		
X6	0.134*	0.356**	0.753**	0.745**	0.822**	1	
Y	0.095	0.403**	0.761**	0.880**	0.865**	0.736**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลกับการเป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 หลักนิติธรรม (X₁) หลักคุณธรรม (X₂) หลักความโปร่งใส (X₃) หลักการมีส่วนร่วม (X₄) หลักความรับผิดชอบ (X₅) และหลักความคุ้มค่า (X₆) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง (0.095** - 0.957**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 ซึ่งเป็นค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นที่เหมาะสม ซึ่งจะนำไปในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลกับการเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

ตาราง 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ ของการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลให้เป็น องค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา	b	S.E.	β	t	Sig
(Constant)	2.006	.140		14.322**	.000
หลักนิติธรรม (X ₁)	-.193	.043	-.171	-4.452**	.000
หลักคุณธรรม (X ₂)	-.211	.050	-.206	-4.226**	.000
หลักความโปร่งใส (X ₃)	.565	.057	.549	9.951**	.000
หลักการมีส่วนร่วม (X ₄)	.490	.059	.702	8.232**	.000
หลักความรับผิดชอบ (X ₅)	-.027	.064	-.041	-.423	.672
หลักความคุ้มค่า (X ₆)	-.059	.038	-.071	-1.546	.123

R = 0.921 R² = 0.849 Adjust R² = 0.846 S.E.est = 0.133 F = 284.123 ** Sig = 0.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม (X₁) หลักคุณธรรม (X₂) หลักความโปร่งใส (X₃) หลักการมีส่วนร่วม (X₄) หลักความรับผิดชอบ (X₅) และหลักความคุ้มค่า (X₆) โดยมีจำนวน 4 ด้านที่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา ได้แก่ หลักนิติธรรม (X₁) หลักคุณธรรม (X₂) หลักความโปร่งใส (X₃) และหลักการมีส่วนร่วม (X₄) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนหลักความรับผิดชอบ (X₅) และหลักความคุ้มค่า (X₆) ไม่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา เรียงลำดับค่าอิทธิพลจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ หลักการมีส่วนร่วม (X₄, $\beta = .702$) , หลักความโปร่งใส (X₃, $\beta = .549$) , หลักคุณธรรม (X₂, $\beta = -.206$) , หลักนิติธรรม (X₁, $\beta = -.171$) , หลักความคุ้มค่า (X₆, $\beta = -.071$) , หลักความรับผิดชอบ (X₅, $\beta = -.041$) และสามารถนำไปเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.006 + 0.490 X_4 + 0.565 X_3 - 0.211 X_2 - 0.193 X_1$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_y = 0.702(Z_{x4}) + 0.549(Z_{x3}) - 0.206 Z_{x2} - 0.171 Z_{x1}$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ หลักนิติธรรม รองลงมา หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม ส่วนที่มีระดับปฏิบัติการน้อยที่สุด คือ หลักความรับผิดชอบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร นำพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา วางกฎระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน มีการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับและปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และเป็นที่ยอมรับของครู ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเพื่อนำมาใช้ภายในสถานศึกษา และดำเนินการให้ครูทุกคนปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด และมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพรรณ พึ่งดวง (2560) ได้ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับราชัญ สมทบ (2556) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของขจรศักดิ์ ว่องไว (2562) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสตีเวน และคณะ (Steven and Others, 2012) ได้ศึกษาผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารองค์การ ของโรงเรียนในประเทศออสเตรเลีย ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนของรัฐควีนส์แลนด์กำลังได้รับการพัฒนาไปในทางที่ดี แต่โครงสร้างและกระบวนการดำเนินงานในโรงเรียนเอกชนยังไม่เป็นระบบที่สมบูรณ์ ถึงแม้จะมีการใช้หลักการกระจายอำนาจตามแนวคิดของการปกครองแบบรัฐ มีโครงสร้างที่ใกล้ชิดกันระหว่างโรงเรียนและผู้บริหาร แต่ยังมีเพียงไม่กี่โรงเรียนที่บริหารด้วยธรรมาภิบาลแบบประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์ โรงเรียนส่วนมากสามารถทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งโรงเรียนรัฐบาลจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาด้านนี้เช่นกัน

2. การเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร รองลงมา ด้านทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ด้านบรรยากาศสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ส่วนที่มีระดับปฏิบัติการน้อยที่สุด คือ ด้านโครงสร้างองค์กร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีการประสานงานด้านการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงได้ระหว่างสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ๆ มีช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายเพียงพอและเหมาะสมต่อความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา การรับ-ส่งข้อมูล ข่าวสารในสถานศึกษา

รองรับได้หลากหลายรูปแบบ มีความรวดเร็ว กระชับ เพื่อลดความผิดพลาดในการสื่อสารระหว่างบุคคล สถานศึกษามีระบบการสื่อสารที่สามารถเข้าถึงและรวบรวมข้อมูลข่าวสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรโดยใช้ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการความรู้และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญชนก แสงท้านั่ง (2563) ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กร แห่งนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า องค์กรประกอบองค์กรแห่งนวัตกรรมสำหรับ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 11 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ กลยุทธ์ เป้าหมาย องค์กรนวัตกรรม 2) โครงสร้างองค์กร 3) วัฒนธรรม ค่านิยม องค์กร 4) บรรยากาศองค์กร 5) ผู้นำองค์กรนวัตกรรม 6) ทักษะ บุคลากร 7) การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ 8) การสนับสนุนทรัพยากร 9) การให้รางวัลความสำเร็จ 10) การจัดการความรู้และข้อมูล ข่าวสาร 11) การประเมินผลนวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักภักดิ์ศรีณีย์ ไตรรัตน์ (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรนวัตกรรมกรณีศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตวิภาวดี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรในด้านนวัตกรรม สนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีและการ สื่อสารสร้างนวัตกรรมอย่างจริงจัง ปลุกฝังให้บุคลากรทุกคนรักการทำงานเป็นทีมและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ร่วมกัน นำไปสู่การนำนวัตกรรมมาใช้ในการปรับปรุงจุดด้อยและพัฒนาจุดเด่นขององค์กร และผู้บริหารควรจูง ใจให้บุคลากรดำเนินงานด้านนวัตกรรมโดยให้รางวัลหรือยกย่องผู้ที่ปฏิบัติสำเร็จ และยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Riveras-León and Tomàs-Folch (2020) ได้ศึกษาวิจัยวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนนวัตกรรม: บทบาทของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนนวัตกรรมจะเป็นโรงเรียนที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การกระทำของผู้บริหารมีความสำคัญในการสร้างองค์กรนวัตกรรม การทำงานร่วมกันทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ของครูที่มีส่วนช่วยในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้ออาทรและมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำในระบอบ ประชาธิปไตยนั้นเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมนวัตกรรมในโรงเรียน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับสถานศึกษาที่เป็น องค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลัก ความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญในด้านการบริหาร จัดการที่นำมาซึ่งการพัฒนาองค์กรและการทำงานอย่างมีระบบอย่างมีประสิทธิภาพอย่างเต็มศักยภาพ แม้แต่ การนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้ผู้บริหารจะได้บริหารสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้า มีศักยภาพ และมี ประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นจากภายนอกและนำมาซึ่งการให้ความร่วมมือในการพัฒนา สถานศึกษาต่อไป สอดคล้องกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 กล่าวไว้ว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัด ระเบียบให้สังคมรัฐ ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุม ถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนา

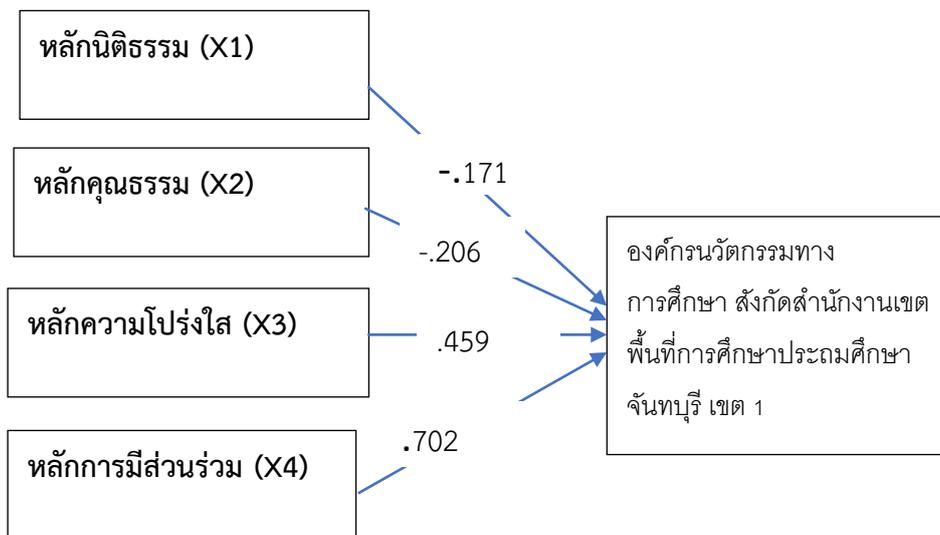

อย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริม ความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไข เยียวยา ภาวะวิกฤต ภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใสและ ความมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสอดคล้องความเป็นไทย รัฐธรรมนูญและกระแสโลกยุคปัจจุบัน และยัง สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด เลิศไพฑูรย์ และคณะ (2559) กล่าวไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญใน เรื่องของโครงสร้างและกระบวนการ และความสัมพันธ์ของภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคมใน การบริหารจัดการเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของรัฐ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่ดี

4. ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรม ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีจำนวน 4 หลักที่ส่งผลให้เป็น องค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หาคู่เท่ากับ 0.921 สามารถพยากรณ์การเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 84.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลมีผลต่อการเป็นองค์กร นวัตกรรมทางการศึกษา ซึ่งการเป็นองค์กรนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพเป็นส่วนช่วยในการยกระดับคุณภาพ การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ในการ แสดงออกถึงการสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพ และมีการสร้างนวัตกรรม ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ องค์กร ประจันเขตต์ (2557) กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาต้องมึ ความ สามารถคิดค้นทำสิ่งใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาได้ตั้งแต่กระบวนการ ทำงาน และการผลิตผลงาน ทั้งใน รูปแบบการบริหาร การจัดทำหลักสูตร การสร้างสื่อวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนตามศักยภาพ และมีสมรรถนะพร้อมในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพได้ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ สุริศา ริมศิริ (2562) กล่าวไว้ว่า หน่วยงานทางการศึกษา ที่มีการเพิ่มขีดความสามารถการสร้างสรรค่นวัตกรรมด้านต่าง ๆ โดยมีการบริหารจัดการระบบและทรัพยากร ต่าง ๆ ในองค์กร มีการส่งเสริม สนับสนุน การคิดค้นการสร้างสรรค่นำสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น หรือเป็นการ พัฒนาตัดแปลง ต่อยอด นวัตกรรมจากสิ่งที่มีอยู่แต่เดิมให้ดีขึ้น จนบังเกิดเป็นนวัตกรรมการศึกษาที่สามารถ นำไปใช้ในการบริหารจัดการและยกระดับคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายกลายเป็นระเบียบวิธีปฏิบัติของสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุ ธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2564) กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาแห่งนวัตกรรมเป็นองค์กรที่สามารถคิดค้น ทำสิ่งใหม่ ๆ เพื่อการพัฒนาได้ตั้งแต่กระบวนการทำงานและการผลิตผลงาน ทั้งในรูปแบบการบริหาร การจัดทำหลักสูตร การสร้างสื่อหรือวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามศักยภาพและมีสมรรถนะพร้อมในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้วิจัย

ภาพประกอบ 1 คำนวณอิทธิพลของการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลให้เป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

จากภาพประกอบ 1 พบว่า หลักนิติธรรม (X1) หลักคุณธรรม (X2) หลักความโปร่งใส (X3) และหลักการมีส่วนร่วม (X4) มีค่าอิทธิพลต่อการองค์กรนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เท่ากับ $-.171$, $-.206$, $.459$ และ $.702$ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ อธิบายได้ว่า หลักนิติธรรม (X1) และ หลักคุณธรรม (X2) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้การเป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา (Y) ลดลง $.171$ และ $.206$ ตามลำดับ ส่วนหลักความโปร่งใส (X3) และ หลักการมีส่วนร่วม (X4) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้การเป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา (Y) เพิ่มขึ้น $.459$ และ $.702$ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ครูได้ตรงตามความสามารถและมีความชัดเจน มีความรับผิดชอบในการตรวจสอบติดตามการปฏิบัติงานของครู แสดงความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาของโรงเรียน มีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตน และ ยอมรับผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานทั้งข้อดีและข้อเสีย เพื่อเป็นการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดทิศทางและโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา มีกลยุทธ์สอดคล้องกับโครงสร้าง และวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงบริบทต่าง ๆ และความเหมาะสมของสถานศึกษา และจัดโครงสร้างของสถานศึกษาที่มีความยืดหยุ่นคล่องตัว

สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมของบุคลากรในสถานศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควร นำพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณครู ประชุมวางแผนการใช้จ่าย และบริหารจัดการเงินงบประมาณอย่างเป็นระบบชัดเจน โปร่งใส พร้อมรับการตรวจสอบ มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของครูและชุมชน เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเชิงคุณภาพซึ่งเป็นการสัมภาษณ์หรือเก็บข้อมูลจากผู้บริหารเกี่ยวกับการเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ต่อไป

2. ในการศึกษาครั้งนี้จำกัดเฉพาะครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เท่านั้น ดังนั้นควรมีการกระจายกลุ่มตัวอย่างไปยังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขตอื่น และจังหวัดอื่นด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แตกต่างและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ประเด็นที่น่าสนใจหลังจากการศึกษาในครั้งนี้ อาจมีการต่อยอดไปในการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์และสภาพปัจจุบันของการบริหารนวัตกรรมทางการศึกษาในยุคการศึกษา 5.0 เพื่อพัฒนากลยุทธ์ของการบริหารที่มุ่งเน้นการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

บรรณานุกรม

- กมลพรรณ พึ่งด้วง. (2560). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ขจรศักดิ์ ว่องไว. (2562). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ขวัญชนก แสงทานั่ง. (2563). รูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- จักภัทสรณ์ย์ ไตรรัตน์. (2563). การพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรนวัตกรรม โรงเรียนในสหวิทยาเขตวิภาวดี. วารสารการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา. 15(3), 20-23
- ธนนชัย รัตน์ไตรแก้ว. (2549). การประเมินการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ณัฐปภัสร สุกุลพัฒนรัตน์. (2565). การเป็นองค์กรนวัตกรรมทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. สุวีริยาสาสน์.
- ปานชนก ดั่งอุดม. (2562). การศึกษาสภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ภัทรหทัย ภู่วัสดี. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์. [การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ราชัญ สมทบ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี. [ภาคานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- วารุณี โพธิ์คำ. (2562). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า. [บทความวิจัย]. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2559). ท้องถิ่นโปร่งใส. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2564). การบริหารสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษา. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- สุริศา ริมศิริ. (2562). การพัฒนาตัวบ่งชี้องค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [ดุษฎีนิพนธ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1.
- องค์อร ประจันเขตต์. (2557). องค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษา ทางเลือกใหม่ของการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- Blumberg Arthur & Greenfield William. (1986). *The Effective Principle: Perspectives on School Leadership (2nd ed.)*. Boston: Ally and Bacon.
- Riveras-León, J. C., & Tomàs-Folch, M. (2020). *The organizational culture of innovative schools: The role of the Principal*. Journal of Educational Sciences.
- Steven T. Bossert. (2012). "School Effect," in *Handbook of Research on Educational Administration: A Project of the American Education Research Association*. New York: Longamn.